

Editorial

Vážení přátelé, možná právě registrujete návrat našeho časopisu k názvu, s nímž začínal. Slovo „klasická“ nám začlo připadat nadbytečné asi tak, jako bychom říkali „mražená zmrzlina“ nebo „sladký cukr“. Naše homeopatie je samozřejmě nadále klasická, ale proč to deklarovat v názvu? Domníváme se, že co opustilo klasické kořeny, není už homeopatie. Podobně jako slaná cukr by už asi nebyl cukrem.

Homeopatická akademie

- 18. a 19. 11., všechny ročníky a absolventi. Mgr. Čehovský – rozbor video-případů vážných chronických nemocí, MUDr. Ryba, MUDr. Pudil, Ing. Mojžíš a MUDr. Rychlovský – rozbor případů. Školení zaměřené na metodu práce a analýzu. ČVUT – strojní fakulta, 1. p. učebna 136, Technická 4, Praha 6
- 6. 12., praktický seminář, 17 – 20 h gymnázium Botičská (živé případy)
- 9. a 10. 12., 1. ročník, gymnasium Botičská, Praha 2
- 3. 1. 2001, praktický seminář, 17 – 20 h gymnázium Botičská (živé případy)
- 13. a 14. 1. 2001, všechny ročníky a absolventi. Medicínské minimum pro homeopaty č. 1. První část přednášek – nutné znalosti pro homeopaty nelékaře. Vztahy s tradiční medicínou. Terminologie, anatomie, rozpoznání vážných či „nehomeopatických“ případů, první pomoc. MUDr. Pudil, MUDr. Ryba a další lékaři. Kongresový sál Homolka.
- 7. 2. 2001 praktický seminář, 17 – 20 h gymnázium Botičská (živé případy)

HOMEOPATIE č. 27. Čtvrtletník pro klasickou homeopatii, 2000.

Redakční rada: MUDr. Zuzana Hankeová, MUDr. Josef Kreml, Ing. Petr Mojžíš, MUDr. Petr Pudil, MUDr. Luděk Ryba, MUDr. Jaroslav Rychlovský, Jindra Weinlichová.

Šéfredaktor Mgr. Jiří Čehovský, odpovědná redaktorka Mgr. Lenka Ničková.

Vydává nakladatelství ALTERNATIVA, Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5

tel.: 02/ 57 92 23 02 l. 205, tel./fax: 02/ 57 92 23 31

e-mail: alternativa@ecn.cz, <http://www.ecn.cz/alternativa>

Autorské příspěvky a písemné i telefonické objednávky předplatného přijímá redakce.

Cena jednoho výtisku včetně poštovního je 40 Kč. Objednávku časopisu uskutečnite zasláním ceny čtyř čísel, t.j. Kč 160, složenkou typu C na adresu nakladatelství.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha, č.j. NP 1865/1993 ze dne 29. 9. 1993. © Alternativa, 2000

Léčitelství je legální profesí

Mgr. Jiří Čehovský

Je zcela nepochybné, že vyřazení „přírodního léčitelství“ ze seznamu živností tzv. „volných“ novelou živnostenského zákona bylo pokusem zbavit se léčitelství a alternativní léčby. Lze jej patrně přičíst bývalému ministrovi zdravotnictví, který se snažil zakázat alternativní metody i lékařům. Protože se však tomuto mimořádnému popletovi nepodařilo prakticky nic dotáhnout do konce, nezdařilo se ani toto. Je však nutné, aby čeští léčitelé a jejich klienti věděli, v jakých právních mantinelech se mohou svobodně a bez jakéhokoliv utajování pohybovat. Česká homeopatická společnost, v jejíchž řadách je kromě lékařů také mnoho profesionálních homeopatů-léčitelů, proto požádala o expertízu právního stavu, v němž se současné léčitelství nachází, několik právníků, mezi nimi též Doc. JUDr. Pavla Matese CSc., odborníka, který se na přípravě některých jiných zákonů přímo autorsky podílel.

Na otázku, co je po právní stránce léčitelství, odpovídá JUDr. Mates: „Mohu zde jen opakovat, co jsem již řekl na dotaz televize (miněno srpnové Občanské judo): vymezil bych je jako podnikání, vykazuje-li znaky, které jsou pro tuto činnost zákonem stanoveny, tj. je prováděno samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.“ „/.../ platí pro ně zásada, že to, co není zákonem zakázáno, je zákonem povoleno (čl. 2, odst. 3 Ústavy). Protože tedy *žádný zákon neříká*, že se léčitelství nesmí vykonávat, může být provozováno.“ „/.../ podle mého soudu nepřichází v úvahu postih podle §22 či 224 trestního zákona, tj. za neoprávněné podnikání, což plyne ze shora uvedené úvahy o právu činit vše, co zákon nezakazuje.“

„Vzhledem k tomu, že léčitelství není živností, není také podřízeno dozoru ze strany živnostenských úřadů, jako by tomu mohlo být v opačném případě, může být však podrobena dozoru např. ze strany orgánů hygienické služby.“ Léčitel by mohl být tudíž kontrolován, což platilo i dříve, např. po stránce dodržování všobecných hygienických pravidel, stejně jako jakákoliv jiná profese.

Tento status je velmi podobný právnímu rámci, v jakém se pohybují například léčitelé (profesionální homeopaté) v léčitelské velmoci Anglii. Vyřazení léčitelství z živností znamená paradoxně další liberalizaci, kdy je léčitel vlastně kontrolován jen svými klienty, což já osobně považuji za správné, neboť v této situaci hraje renomé, jaké si léčitel vytvořil svými znalostmi, výsledky a vytrvalou prací (a případně členstvím v renomované nestátní organizaci, která jeho odborné znalosti prověří, prvořadou roli.

Léčitel je při výkonu léčitelství odpovědný za své jednání před zákonem, stejně jako všichni ostatní občané. JUDr. Mates ve své expertíze píše: „Léčitel by ovšem mohl být postížen např. za ublížení na zdraví, zřejmě nejčastěji v nedbalostní for-

mě /§222 či 224 trestního zákona/, nelze vyloučit ani spáchání trestného činu neposkytnutí pomoci podle § 207 trestního zákona /kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví vážné poruchy na zdraví neposkytne potřebnou pomoc/, případně ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami podle § 194 trest. zákona /kdo má na prodej nebo pro tento účel vyrobí nebo jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž použití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví/. Případný postih podle těchto či jiných ustanovení trestního zákona, ovšem nepřinesla až stávající úprava, jeho možnost existovala i dříve. Mám ovšem za to, že zde nejde o nějaké specifikum léčitelů, podle těchto ustanovení může být postížena i řada dalších činností a uvedený výčet připomíná pouze některé eventuality, které by se mohly vyskytnout v souvislosti s léčitelstvím častěji.“

Povinností léčitele již nyní zřejmě je registrovat se u Úřadu pro ochranu osobních údajů, tato povinnost se ovšem týká všech profesí, zpracovávajících osobní údaje (např. i lékařů, právníků atp.). V případě léčitelství jde o tzv. „citlivé údaje“ dotýkající se zdraví osob, atp. V tomto případě musí mít léčitel od každého klienta písemné svolení, že může tyto jeho údaje zpracovávat k účelu léčitelství. Obcházením tohoto nového zákona o ochraně osobních údajů každý podnikatel, nevýmaje léčitele a lékaře, riskuje případné velmi vysoké finanční postihy. Výjimky by zřejmě tvořily ty případy, kdy by byl klient vyšetřován a léčen jako anonym.

Je nutno také vzít v úvahu zákon č. 79/1997 o léčivech. Tento zákon vymezuje kategorii „léčivých přípravků“, mezi něž patří homeopatické léky, léčivé čaje a dietetické přípravky. Tyto léčivé přípravky smí vydávat jen lékárníci a farmaceutičtí laboranti, nikoliv však léčitelé. Snad je trochu utěší, že naprosto stejně jsou omezeni tímto zákonem i lékaři. Léčitel tedy v souladu s tímto zákonem může fungovat jako poradce, může homeopatický lék nebo čaj doporučit a poradit také klientovi, kde si ho má koupit, jak ho má užívat atd. Což například v případě homeopatik není dnes žádný nepřekonatelný problém, protože jsou na mnoha místech k dostání a protože je možné si homeopatika objednat i pro poštovní zaslání např. z Anglie, a léky dojdou klientovi do schránky za několik dní. V případě čajů záleží zejména na tom, zda je čaj registrovaný jako „léčebný přípravek“ a také na tom, jak je jeho registrace formulována. Může být ovšem považován i jen za potravinu, pokud však není registrován jako „léčebný přípravek“. Registraci léčebných přípravků se zabývá ministerstvo zdravotnictví, které má povinnost podat každému informaci o registraci každého léčebného přípravku.

Na vážný legislativní problém nyní narážejí, jak lze vyvodit ze zprávy JUDr. Matese, zejména léčitelé zabývající se masáží. Píše: „Pokud jde o možnost poskytování léčitelských masáží typu reflexní terapie atp., odkazují zde na přílohu k živnostenskému zákonu, skupina 214 Ostatní, kde se nerozlišuje mezi jednotlivý-

mi typy masáží, nýbrž se zde hovoří o masérských, rekondičních a regeneračních službách vůbec. Z toho je třeba dovodit, že tyto masáže lze provozovat pouze jako vázanou živnost“. Čili, jinými slovy, je nutno nyní splnit (od 1.3.2001) veškeré (ne zcela reálné) požadavky na vzdělání a kvalifikaci, které živnostenský zákon stanoví. Toto je věc, která by bohužel mohla mnoha léčitelům praktikujícím masáže zkomplikovat život, pokud ovšem nedojde k novelizaci zákona.

Léčitelství je zákonem povoleno, a proto každý léčitel může tuto profesi legálně vykonávat. Ministerstvo práce dokonce vytvořilo oficiální, dosti širokou a podle mého názoru zcela akceptovatelnou definici tohoto pracovního oboru. Léčitel tudíž může za své služby přijímat od klientů dohodnutou sumu peněz a na konci roku by měl vyplnit jako každý soukromý podnikatel v této zemi daňové přiznání, kde do kolonky odd. 3, §7 Druh podnikání nebo jiné samostatně vedené činnosti napíše např. Léčitelství. Z vyplnění přiznání vyplývají i všechny ostatní podnikatelské náležitosti, jako povinnost vést účetnictví, možnost odečíst náklady na léčitelství od daňového základu, například i cestovní výdaje nebo náklady na odborné kurzy a odbornou literaturu, fakt, že je léčitel pod penzí... atp, atp. Léčitel je také oprávněn si vyvěsit zcela legitimně firmu, inzerovat a pod.

Původně velmi chmurné prognózy o legislativní situaci českého léčitelství je tedy nutno po odborném prozkoumání všech faktů revidovat, i když překážky v různé míře (pro různé obory) přetrvávají. Jak se zdá, téměř bezproblémově vycházejí spirituální obory, s poměrně nezávažnými omezeními se budou setkávat homeopaté (jejichž hlavním profesním posláním je poradenství), poněkud větší, ale nikoliv neřešitelné zákonné brzdy existují asi v případě herbalismu, nejhůře na tom jsou masážní obory.

Za této situace je stále velmi důležité podporovat asociace, hájící práva občanů na tzv. alternativní léčbu i práva samotných léčitelů. V homeopatickém kontextu je to Česká homeopatická společnost. Je třeba si uvědomit, že pokus omezit léčitelství (tentokrát novelou živnostenského zákona), byť byl jen částečně „efektivní“, nemusí být poslední.

Semináře holandské školy

A. Sneevliet, M. D., 24. – 26. 11., A. Timmermans, M. D., 2. – 4. 2., Dr. Konig, 23. – 25. 4., H. van der Zee, M. D., 8. – 10. 6. Vždy pátek 16 h až neděle 14 h. Cena pro členy ČLHS 1500 Kč, pro nečleny 1600 Kč. Koná se v kongresovém centru ÚVN, U vojenské nemocnice 1200, Praha 6.
Informace a potvrzení účasti na tel 02/ 20 20 82 82

Interview s Ianem Watsonem

Natočila Katherine Armitage, Přeložila Mgr. Lenka Ničková
(převzato z časopisu Homoeopath)

Ian Watson je spoluzakladatelem Lakeland College, která na přání veřejnosti nyní otevřela pobočku také v Regent's College v Londýně. Katherine Armitage Iana Watsona zastihla mezi přednáškami v březnu roku 2000.

Red.: Nedávno jste vydal svou revidovanou knihu Průvodce homeopatickými metodami (české vydání vyjde v lednu 2001). Prvního vydání se prodalo deset tisíců výtisků. Tušíl jste, že bude vaše kniha tak populární?

Ne, to ne, ale ani jsem si nemyslel, že by neměla mít úspěch. Je to příjemné překvapení a lidé mi říkají, že je to dobrá kniha. Také mi povídají, že taková kniha tu ještě nebyla. Myslím, že si našla své místo. Někde prý je dokonce mezi povinnou četbou – to je pěkné.

Red.: Je to svým způsobem filozofická kniha, že?

To je, ale raději bych řekl, že jde o praktickou filozofii. Je to filozofická kniha, ale hlavně o praktickém využití filozofie. Má za úkol podpořit myšlenku, že neexistují hranice toho, kolika způsoby můžeme filozofické zásady aplikovat v praxi.

Red.: Posunul jste se jinam, nazíráte nyní případy jiným způsobem?

Velmi. Dokonce do té míry, že když jsem teď revidoval knihu pro druhé vydání, dělalo mi určité potíže vrátit se zpátky tam, kde jsem se nacházel před jedenácti lety, když jsem psal první vydání. Pochopil jsem, že to už nejsem já. Už to dělám jinak. Je to asi jako s každou dovedností – nějakou dobu to děláte vědomě a dost se přitom nadřete. Já v současné době už tolik nepřemýšlím o strategii a analýze. Mám sklon spíš pracovat s tím, co se momentálně prezentuje.

Red.: Myslíte, že třeba napíšete další knihu na základě svojí současné práce, nebo stále ještě svoje nové myšlenky zkoumáte?

Ještě pořád je zkoumám, ale to jsem dělal i v době, kdy jsem napsal první knihu, takže bych řekl, že je to možné. Je tu jiná věc, jakási moje oblíbená představa, že bych rád napsal knihu nejen pro homeopaty, takovou, která bude popisovat, jak principy homeopatie souvisejí s principy života vůbec. Tím způsobem bych se dostal k širší vrs-

tvě čtenářů. Zatím jsem ještě nepřišel na to, jak to působivě podat, ale možná, že najdu ten správný způsob.

Red.: Zní to trochu taoisticky.

Jo, trochu dost! Já jsem trochu taoista.

Red.: Ovlivňuje to vaše učení v současné době, nebo jste jím už dávno?

Už dávno. A není to jen taoismus. Mám taoismus rád a vždycky se k němu vracím, protože je to filozofie, která je založena na pozorování přírody, jak se sluší na každý léčebný systém. Podle mě musí být zakotven v jevech, které se spontánně dějí, pokud jim to dovolíte, ale z tohoto hlediska vypadá homeopatie jako nováček. Cítím, že taoismus je spíše kosmologie, než metodologie. Homeopatie je spíše v kategorii metodologie, aplikace základního porozumění přírodního zákona, zatímco taoismus je mnohem, mnohem širší. Mohl bych nechat homeopatie, ale k taoismu se vždycky vrátím!

Red.: Co si myslíte o klasických homeopatech, kteří by chtěli najít „jádro dilematu“ či centrum poruchy u pacienta, to, čemu Misha Norland říká „svatý grál“ homeopatie, či to, co Linda Johnston nazývá „bodem bolesti“. Myslíte si, že je to ideální forma homeopatie, na kterou aspirují?

Mám podezření, že jde spíš o idealismus, než o ideál, v tom smyslu, že se ho nedá vždy dosáhnout, dokonce ani ve většině případů ne. Slyšel jsem o tom mluvit lidi jako je Sankaran, dokonce i Linda říkala v jednom interview, že je to něco, po čem člověk touží, aniž by vlastně čekal, že toho ve velké většině případů dosáhne. Já se především zajímám o to, co lze naučit co největší skupinu lidí – to, co bude účinné pro většinu, ne to, co je specifické pro pár jedinců. A další mojí odpovědí je, že se poslední dobou čím dál víc snažím hledat ne „bod bolesti“, ale „bod radosti“. To je poměrně nedávný můj objev, týkající se vztahu homeopatie k utrpení a nemoci, pochopil jsem, že je to jen jedna strana mince. Můj vlastní zájem jakožto léčitele a nyní i učitele je zjistit, zda v homeopatii lze jít přes to, někam dál. Zda dokážeme spojit lidi s jejich bodem radosti, bodem lásky.

Red.: Myslíte si, že my všichni dosáhneme svých cílů svými vlastními osobními metodami?

Myslím si, že tohle je pravda jen do určité míry. Slyšel jsem, že každý z nás dostane takového homeopata, jakého si zaslouží. Možná je to pravda, já nevím. Myslím si, že

pro homeopaty je důležité zjistit, co je za jejich praxí. Tím myslím toto: co přináší ze sebe? Je to oblast osobního sebezpytování, která stojí za to, aby se jí člověk zabýval. Cítím, že schopný léčitel je ten, který má silnou motivaci léčit. Nemusí nutně tvrdit, že ví, co tento člověk právě potřebuje. A v tomhle je pro homeopaty zdroj potíží. My si totiž myslíme, že víme, jakou léčbu ten či onen potřebuje právě v tomto okamžiku. Víme, že já sám jsem takhle uvažoval a mockrát se mi to nevyplatilo. Myslím si však, že můžeme mít obecnou touhu přinést co největší užitek, stejným způsobem jako můžeme upřímně toužit být užitečnými a dát ze sebe to nejlepší. Domnívám se, že tato touha určitě pozitivně zabarvuje interakce, které máme. A navíc si musíme uvědomit, že léčení není v našich rukou, stejně jako život a smrt není v našich rukou. V momentě, kdy si začneme myslet, že je – tehdy, jak já to vidím, nastávají problémy, přicházejí obavy. Pokud si myslíme, že jsme osobně odpovědní nejen za to, zdali se onen člověk uzdraví, ale i za to, zda bude žít či zemře, pak se nám v noci už nespí tak dobře, jako dřív. Pak cítíme, že se musíme nějak pojistit pro případ, že se stane něco „špatného“. Pak se musíme ochránit před možnými strašnými následky. A v tom momentě přestáváme být dobrými léčiteli. Přestali jsme být aktivními léčiteli, protože jsme se ocitli v bodu strachu. Dovolujeme naší úzkosti překážet nám ve skutečně prospěšné službě. Pro mě je důležité, abychom fungovali v dobré víře, to je mnohem důležitější, než co zamýšlíme. Musíme věřit tomu, že život nakonec sám přinese uzdravení a že my všichni jsme na samoléčebné cestě životem. A také musíme věřit tomu, že smrt je součástí života.

Vidíme maličký výsek ze života nějakého člověka a děláme z něj dalekosáhlé závěry. Cítím, že se musíme naučit být pokornějšími, abychom si uměli přiznat, že pravdu neznáme. Skutečnost, že nějaký člověk musel do nemocnice, nemusí nutně znamenat to, co my si myslíme. Třeba si potřeboval v nemocnici odpočinout!

Red.: Vidíte homeopatii jako holistickou formu medicíny, jak se tradičně nazívá?

Ne, to ne. Zřejmě na to aspiruje, ale nevěřím, že v současné době a formě je tomu tak. Neboť léčebný systém musí zahrnout celý život, aby byl holistickým a musí obsahovat doporučení vhodné diety, zdravého životního stylu a i když o tom Hahnemann v Organonu mluví, málokterý terapeut tyto věci ve větší míře zahrnuje do své praxe. Měli bychom mít vhodné cvičební programy a možná i spirituální disciplíny, může být potřebné i psychologické poradenství. Neříkám, že homeopat má tohle všechno poskytovat sám, ale měli bychom mít dostatečný rozhled a uvědomit si, že tyhle věci také patří k léčení. Někdy si připadám spíš jen jako překupník s pilulkami.

Jedna z věcí, která mi na přístupu k homeopatii ve stylu hledání Svatého grálu vadí je ta, že občas klade příliš velký důraz na vyhledání léku, jakoby nalezení léku bylo všechno. Já osobně si myslím, že je to jen malý kousek veliké skládačky, která je

životem onoho pacienta. Je tu také interakce, která se odehrává mezi homeopatem a pacientem, také je tu život, který pacient vede v době, kdy není právě onu jednu hodinu měsíčně, či jak často chodívá, u vás na konzultaci. Podle mně holistická terapie musí zahrnout všechny tyto věci.

Red.: Možná je homeopat pro pacienta pouze ukazatelem, jak dál?

Doufám. Myslím, že pro hodně lidí je homeopatie průchodem a je to průchod do světa energie a energetického léčení, může být i vchodem do světa zvýšené odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví své rodiny. Takže se domnívám, že homeopatie je právě teď velice potřebná. Lidé docházejí k hranicím alopatie a toho, co pro ně může udělat, a potřebují jít dál, potřebují jít jinam.

(...)

Red.: Co si myslíte o nalezení rovnováhy mezi intuitivním a teoretickým v homeopatickém vzdělání? Homeopaté, obzvlášť ti, kteří mají rozsáhlé teoretické vzdělání, si, jak se zdá, přejí, aby ostatní jím také museli projít.

Ano, myslím, že do určité míry je to pravda. I když je zajímavé, kolik lidí, pracujících v oboru homeopatického vzdělávání, začínali vlastně spíš jako učedníci, či jak bych to nazval. Mnozí lidé, kteří jsou nyní v klíčových pozicích, takové vzdělání nemají. Dost o tom přemýšlím. Vím z vlastní zkušenosti, že alespoň pro mne ti nejschopnější léčitelé, se kterými jsem se setkal, neprošli soustavným vzděláním, takže odtud bych začal. Jak se člověk stane dobrým léčitелеm? Schopným léčitелеm se stanete, jste-li pravdiví sami k sobě. Musíte být pevně zakotveni v tom, kým jste a co děláte. Setkal jsem se s velmi zajímavými léčiteli, kteří pracovali různými způsoby a ať používali homeopatii, nebo ne, podle mě ti nejschopnější byli ti, kteří měli především jasné vědomí sebe sama. Dobře věděli, kdo jsou, milovali lidstvo, měli otevřené srdce a přáli si sloužit, byli soucitní a láskyplní, sama jejich přítomnost byla léčivá. To všechno si vypěstovali během svých životních zkušeností a ne teoretickým vzděláváním.

Takže i když vidím, že homeopatie vyžaduje, abychom vstřebali určitý objem znalostí, cítím, že pokud cenou za to bude, že se nebudeme vyvíjet jako lidské bytosti a léčitelé v hlubším smyslu, je to cena příliš vysoká. Že zároveň cosi ztratíme. Důkazy toho vidíme ve skutečnosti, že mnoho lidí podstoupí skutečně perný vzdělávací program a přesto na konci čtyř či pětiletého studia mají stále pocit, že ještě nejsou připraveni. To je pro mě znamení, že výuka je nevyrovnaná. Neříkám, že by měla být vypuštěna teorie, tvrdím jen, že musí být vykompenzována ještě něčím jiným, totiž prací na sobě.

Arborivitální medicína

(Úryvek z knihy Průvodce homeopatickými metodami)

Ian Watson, přeložila Mgr. Lenka Ničková

Definice

Tato metoda byla pojmenována podle slova arbor (strom) a vita (život). Byla zavedena R. T. Cooperem (1844 – 1903) a spočívá v podávání jednotlivých kapek rostlinných matečních tinktur, připravených nejlépe z čerstvých rostlin.

Pokud vím, upadla tato metoda v zapomnění a dnes se neuzívá, avšak některé její výsledky, kterých dosáhl Cooper a později jeho syn Dr. L. Hunte Cooper, naznačují, že stojí za to ji znovu prozkoumat.

Historie

Arborivitální metoda je založena na Cooperově hypotéze, že léčebná síla je nedílnou součástí všech rostlin a že není třeba trituratione, třepání či ředění, aby byla tato síla uvolněna. Ve své brožurce Rakovina a rakovinné symptomy píše: „Zjistil jsem, že v rostlinných léčích existuje síla, kterou Hahnemann z nepochopitelných důvodů zanechal nepovšimnutou. Tato síla působí ve všech směrech podobně jako síla klíčího semene v lidském těle.“

Cooper poukázal na analogii mezi silou růstu u rostlin a podobnou silou, manifestovanou růstem tumoru v lidském těle. Obě síly pro něj představují latentní sílu, která potřebuje vhodnou půdu, na které může růst. Jeho metoda léčení spočívá v tom, že v těle spojí dvě odpovídající síly, což, jak zjistil, přinese léčebné výsledky. Toto je nepochybně důmyslné uplatnění zákona podobnosti!

Příprava a použití

Cooper sice napsal, že mohou být použity obyčejné homeopatické mateční tinktury, ale podle jeho zkušenosti tinktury, vyrobené jiným způsobem, byly v jednotlivých dávkách mnohem efektivnější.

Vynalezl jednoduchou metodu přípravy, která spočívá v použití živé rostliny, nejlépe v plném květu. Tato se s květy a stonkem i s trochou listu lehce pomačká v prstech a ponoří do čiré zkumavky plné čistého alkoholu. Zkumavka je pak, pokud možno, vystavena přímému slunečnímu svitu a ponechána na místě, dokud všechna barva z rostliny nezmizí – obvykle stačí ne více než hodina. Ať už byla vystavena slunci či ne, rostlina se potom vyjme, zkumavka se zazátkuje a lék je připraven k použití.

Cooper někdy připravoval své tinktury tak, že ponořil větvičku či výhonek do alkoholu dokud byla stále ještě součástí rostliny či stromu. Toto považoval za vyšší formu extrakce jejich latentních léčebných vlastností. Léky, které tímto způsobem vyrobil a pak vystavil slunci, nazýval „heliostheny“.

Cooper trval na tom, že léky je třeba podávat v jediné dávce, která musí plně vyznít dřív, než bude opakována. Obvykle léky podával ve formě prášku, medikovaného jedinou kapkou tinktury, který byl vložen na jazyk pacienta, a to na lačný žaludek. Po podání léku pečlivě zaznamenával jakoukoliv reakci, ať to byly vyléčené klinické symptomy, zhoršení, či proving, vyvolaný u obzvláště citlivých jedinců. Takto nashromážděná data mu pomáhala zkonstruovat klinický obraz mnoha léků, o nichž se do té doby vědělo jen málo, nebo vůbec nic. Mnohé z nich jsou zaneseny v Clarkově třídílném díle Dictionary of Practical Materia Medica pod označením R. T. C.

Indikace předepsání

Odkud přesně Cooper čerpal svoje indikace je v mnoha případech záhada, ale je známo, že se značně spoléhal na pozorování přírodních jevů a hodně nápadů čerpal z Doktríny signatur. Například je zaznamenáno, že dr. Skinner Cooperovi řekl, že Hydrangea je dobrý lék na diabetes. Cooper prostudoval jistou botanickou publikaci, která popisuje Hydrangeu jako „nejžiznivější keč“, což potom tlumočil dr. Skinnerovi jako potvrzení jeho klinického návrhu. Pozorování, že měsíček zahradní při zataženém nebi zavírá své květy, jej vedlo k úspěšnému předepsání Calenduly v případech hluchoty a jiných obtíží, které se zhoršovaly při oblačném počasí. Také si všiml, že „zhoršení vlhkem“ je klíčovými symptomem pro Lemna minor, což je rostlina, která žije v rybnících. Ti, kteří jsou uvyklí podobnému způsobu myšlení, zjistí, že při takovém přístupu materia medica nabízí studentům bohaté pole působnosti. Nicméně ti, kteří jsou zvyklí uvažovat logičtěji, mohou předepisovat léky v arborivitální formě na základě obvyklé podobnosti symptomů a dosáhnout stejně dobrých výsledků.

Kdy tuto metodu používat

Cooper tvrdil, že arborivitální medicína je nejvhodnější u případů, které jsou jinými způsoby nevyléčitelné, tradiční homeopatické metody nevyjímaje. Dvě kategorie chorob, kterým přikládal obzvláštní význam, byla rakovina a chronická hluchota. – V obou oblastech dosahoval významných úspěchů.

Jeho poznámky o léčbě rakoviny jsou obzvláště pronikavé. Na základě svých zkušeností píše: „Ze všech forem chronických onemocnění nejlépe funguje u tumorů, a to vnitřních, ať už jsou rakovinné či jiné. Jde o kongeniální vztah: život shluku buněk je

podřízen stejným zákonům jako život kteréhokoliv jiného materiálního těla. Vznikl klíčením a zanikne pomocí síly, která spustí podobný, ale opačný proces.

Obtížnost léčby spočívá v objevení oné kongeniální síly. Avšak stejně jako zkušený zahradník zná podmínky, které jsou nejlepší pro vývoj energie určitého druhu semene, stejně musí zkušený praktik znát podmínky, za kterých se v churavějícím pacientovi probudí léčivé síly léku.

...Postačí, když řeknu, že jsem se setkal jen s velmi nepatrnými obtížemi při vyhledávání indikovaných léků právě u těchto onemocnění.“

Arborivitální metodou jsem si sám připravil tinktury *Bellis perennis*, *Agraphis nutans*, *Taraxacum*, *Hypericum perforatum* a mnohé jiné. Ve vhodné chvíli zveřejním podrobné výsledky léčby těmito přípravky. Doufám, že zájem o arborivitální metodu bude v budoucnu znovu rozdmýchán a ona zaujme své zasloužené místo ve výbavě homeopata.

Případ

Následující případ je výňatek z článku, zaslaného Cooperem do časopisu *The Homeopathic World* v roce 1899.

„Jistá žena přivedla svou dvacetiletou dceru, která od dětství trpěla hydrocefalem. V posledním čase se jí přitížilo. Obvod její hlavy měří 27,5 palců (tj. cca 70 cm) a v zátylku má dvě velké oteklé boule. V té době jsem se zabýval léčebným působením břechťanu a protože jsem usoudil, že má zvláštní vztah k určité fázi křivice, podal jsem pacientce jednu kapku *Hedera helix*.

Výsledek byl ohromující. Příští ráno dívka začala z nosu odkapávat čirá tekutina a toto trvalo tři týdny. Zároveň se dva otoky v zátylku její hlavy začaly zmenšovat až do chvíle, kdy zmizely úplně a výtok ustal. Výtok byl tak mohutný, že vyžadoval použití dvaceti až třiceti kapesníků denně. Zároveň se objem hlavy dívky zmenšoval, až nakonec, po třinácti měsících, kdy dívka potřebovala nový klobouk, bylo zjištěno, že obvod její hlavy měří 25 palců (cca 64 cm).

Zopakoval jsem dávku *Hedera* ještě jednou, kdy se příznaky oprese mozku začaly vracet. Tato druhá dávka zapůsobila dokonale a od té doby se celá povaha pacientky změnila. Z nervózního, nešťastného a vzdorovitého stvoření je veselá, živá a aktivní dívka. Obvod hlavy zůstává na 25 palcích, avšak jinak pacientka nepocítuje žádné nepohodlí.“

Literatura ke studiu

R. T. Cooper
Cancer and Cancer Symptoms
Jain Publishing Co., New Delhi, India

Pavouci v homeopatii

MUDr J. Čupera, Popůvky

(dokončení z č. 25)

Rozmnožování

Téma sexuality je u pavoučích léků velice výrazné a v repertoriu nacházíme mnoho odkazů na toto téma.

Samec dospívá po sedmi svléknutích (dříve než samice – ta po 8-9). Před pářením si upřede husté lůžko, vlezte pod ně a tam vyloučí sperma, to pak nasaje do zvláštních bulbů na koncích makadel. Za soumraku pak vyráží na námluvy.

Každý druh má své specifické signály pro páření – samec vyklepává makadly a končetinami do podkladu určitý signál, který zachytí samička. Dalším možným signálem je bzučení.

Mysl, neklid, hudba, z

Kopulační rituály jsou u sklípkanů až bizarní – tomu odpovídá i hodně rubrik s tématem sexuality, v nichž jsou pavouci zastoupeni:

Mysl, hysterie, smyslná

Mysl, chlípnost

Mysl, nepřičetnost, erotická

Mysl, nestydatost, obnažuje tělo

Mysl, nymfomanie

Mužský genitál, sexuální vášně, prudké

Mužský genitál, sexuální vášně, přehnané

Mužský genitál, semeno, výměšky každou noc

Ženský genitál, touha, zvětšená (ale i ženský genitál, soulož, odpor k)

U některých druhů pavouků je známý kanibalismus, kdy samička partnera po páření sežere, takže po skončení kopulace se samec snaží rychle utéci („bez rozloučení“), aby předešel svému sežrání. (Že by rubrika *Generálie, soulož po, zhorš.??*)

Samota

Každý pavouk žije „na svou pěst“ a navzájem mohou být kdykoliv nepřátelé. Jediný okamžik, kdy ve svém okolí snese pavouk přítomnost jiného pavouka, je pouze akt

páření. U některých druhů jsou popisovány celé obrovské pavoučí kolonie, kde žijí tisíce jedinců, ale i v nich každý pavouk musí mít vlastní teritorium, pavučinu, prostor, což charakterizuje i rubrika

Mysl, společnost, odpor, k

Tento odpor ke kontaktu najdeme i v rubrice *Mysl, oslovení, odpor k*

V již zmíněných snových zkouškách pavoučích léků se objevily u zkoušejících sny s pocitem, že je osamělý, sám na celém světě, ale také řada snů s pocitem že je vyvrhel, odvržený společností, kriminálník.

Teplota, počasí

I když jsou pavouci rozšířeni po celé Zemi a tudíž žijí ve všech podnebných pásech, u většiny pavoučích léků nacházíme zhoršení v chladu a vlhku a naopak zlepšení teplým a suchým počasím. Citlivost některých druhů pavouků k chladu je taková, že mohou lovit pouze za slunečných dnů.

Mysl, strach, voda z

Generálie, chlad, obecně, zhorš.

Generálie, chlad, vlhké počasí, zhorš.

Generálie, chlad, vzduch, zhorš.

Je podivuhodné, že téma ohrožení vodou se objevilo i ve snových zkouškách – plave v řece s ledovou vodou, je v nebezpečí, snadno může zahynout.

Léky

Aranea diadema

Aranea ixobola

Aranea scientia

Latrodectus mactans

Latrodectus kalipo

Latrodectus Haseltii

Mygale lasiodora

Tarantulla hispanica

Tarantulla cubensis

Theridion

Androctonus amureuxii Hebraeus

Materia medica:***Aranea diadema***

Charakteristikami léku jsou periodicita, chlad a velká citlivost k vlhku. V obraze léku nacházíme neuralgie s vrtavou bolestí v končetinách s doprovodnými pocity ledové zimy v kostech a pocity zvětšení různých částí těla. Bolesti patních kostí. Zimnice se vrací denně ve stejnou hodinu, je doprovázena nespavostí, je bez horkosti nebo pocení. Pocity zimnice i v horkých letních dnech, mimořádné zhoršení za deštivých dnů (Nash). Charakteristické je zhoršení vlhkostí, vodou, koupelí a zlepšení suchým počasím. Klíčovým symptomem je zlepšení kouřením na čerstvém vzduchu.

Aranea scientia

Šedý pavouk, jen letmo zmíněn v Boerickově MM, kde je u něj uvedeno neustálé škubání spodního víčka, spavost a zhoršení v teplé místnosti.

Atrax robustus

Kousnutí tohoto australského pavouka vyvolává tzv. atraxismus, který je charakterizovaný fází vzrušení, které pak vystřídá stupor se spavostí a hypotermií. Jed tohoto pavouka zasahuje především srdce. Smrt nastane po prudkém deliriu s nadměrnou tvorbou slin a slz, v této fázi se objevují i změny na EKG a EEG.

Při zkoušce (Německo) se objevily sny, v nichž se opakoval pocit ohrožení, pocit, že bude chycen a zabit, ve snu útek před nějakým nebezpečím, ale pak byli chyceni do pasti, nemožnost uniknout, není kde se skrýt. Taktéž sny o boji.

Z fyzických symptomů se objevily do dvou dnů po léku modřiny (na pravé paži a na pravé noze). Paralýza a bolesti malíčku levé ruky. Taky spavost, hluboký, těžký spánek.

Latrodectus Hasseltii

Letmo jej uvádí pouze Boericke. Černý pavouk z Nového Jižního Walesu. Tlumí silné bolesti při pyemii. Velký otok v blízkosti poranění, paralýza končetin s velkou vyhublostí svalstva. Obrně předchází prudké, vystřelující, pálivé bolesti. Septikemie. Stálý přelud že létá.

Latrodectus mactans

Jde o pavouka *Latrodectus mactans* (černá vdova). V obraze léku nacházíme typický obraz anginy pectoris – prudká bolest v prekordiu, která vyzařuje do levé ruky až do

prstů a je spojena s necitlivostí končetiny a její slabostí. Levá paže je jako ochrnutá. Kardiální bolesti jsou doprovázeny neklidem. V obraze léku je i zástava dechu, strach, že přestane dýchat. Strach ze smrti. Kůže ledově chladná, jako mramor.

Latrodectus Kalipo

Opět jen letmo uveden v Boerickově MM, kde popisuje lymfangoitidu a nervové záškuby, palčivá šarlachová vyrážka.

Mygale lasiodora

Jde o pavouka se jménem *Aranea avicularia* (někdy též *Mygale avicularia*), název pochází od Linného, přízvisko *avicularia* pochází z obrazu, který namalovala jedna malířka v roce 1705 v kolonii a kde je zachycen obrovský pavouk na mrtvole ptáka. Používá se hlavně pro léčbu chorey, důležité jsou zde sexuální příznaky. Erotománie, sny se sexuálním podtextem. Další charakteristikou jsou choreatické pohyby. Trhavé pohyby hlavy, záškuby svalů obličeje, záškuby hlavy k jedné straně. Záškuby končetin, nekontrolovatelné pohyby paží a bérců. Zlepšení spánkem, zhoršení ráno.

Tarentula cubensis

V materiích medikách je popis spíše patologický, často uváděna společně s *Tarent-h*, obsáhleji opisuje pouze Boericke. Lék na toxemie a toxické stavy. Lék na předsmrtné bolesti, zklidní poslední boj. Charakteristické jsou furunkly, abscesy, otoky, kdy kůže je namodralá a jež jsou doprovázeny „ukrutnými“ pálivými bolestmi (Nash). Velké postižení celkového stavu se střídáním vyčerpanosti a neklidu. Zhoršení v noci, podobně jako *Aranea diadema* zlepšení kouřením tabáku.

Tarentula hispanica

Snad nejpodrobněji popsán pavoučí lék v *Materia Medica*. U tohoto léku nacházíme extrémní neklid, nesmírnou energii, která jej nutí neustále něco dělat, neustále se něčím zaměstnávat, neustále spěchá. Ostatní mu připadají pomalí, nutí je neustále ke spěchu. Neklid, zejména dolních končetin. V extrémních případech miluje prudký tanec, Kent popisuje přímo „fantaskní tance“. Je zde i značný podíl násilí – násilný, destruktivní, bije sebe i okolí. V obraze léku nacházíme i výraznou sexuální touhu, sexuální touha u muže, kterou se nesnaží ovládnout, u ženy sexuální excitace, styky pouze zvyšují touhu, aniž by jí ulevovaly. Záškuby a cukání končetin, chorea, kde hudba zlepšuje. Výrazné zlepšení hudbou a na čerstvém vzduchu. Naopak výrazné

zhoršení dotekem, chladným vlhkým počasím, duševní příznaky jsou večer lepší, tělesné ale horší.

Theridion

Pozor, v Jouannyho MM je pod tímto jménem uveden *Latrodectus mactans*, ale ve všech ostatních materiích medikách se tento název používá pro *Theridion curassavicum*, pomerančovníkového pavouka. Extrémní přecitlivělost na hluk. Přecitlivělost nervové soustavy. Silná citlivost na hudbu a hluk a to dokonce i když jej neslyší, každý zvuk jakoby pronikal celým tělem, vyvolává nevolnost a závrať. Bolesti se zhoršují i pouhým pohybem druhé osoby po místnosti. Mysl je slabá, odpor k duševní námaze. Čas ubíhá příliš rychle. Charakteristické je zavírání očí, když je mu špatně (Allen), zavírání očí při mořské nemoci, oči citlivé na světlo. Úzkost a bolest u srdce. Bodavé bolesti v celém těle. Zhoršení dotekem, tlakem, zavřením očí, otřesy, ale zejména hlukem a šramotem.

Androctonus amurexii Hebraeus

Jde o škorpióna, jehož zkoušky prováděl Jeremy Sherr. Jak už jsem poznamenal na začátku, jeho chování je velice podobné *Tarent*. V mysli je zde pocit, že je sám na světě, obklopený nepřáteli, neustále připravený útočit a pronikat obranou svých protivníků bez jediného náznaku viny či soucitu.

Literatura:

1. Kovařík, F., Sklípání, Koktejl, č. 11, 1997
2. Shore, J., Investigation into the psyche of the spider, Homeopathy Online, June/ July 1996
3. J.T.Kent, Repertorium homeopatické Materia medica, 2. vyd., Alternativa, Praha, 1997
4. J.T.Kent, Přednášky na téma homeopatická Materia medica, Alternativa, Praha 1993
5. O. Boericke, W. Boericke, Homeopatická Materia medica s Repertoriem, Alternativa, Praha 1995
6. dr. T. Smits, Materia Medica pro homeopatickou praxi, Alternativa, Praha 1996
7. H.C.Allen, Klíčové symptomy homeopatické materia medica, Alternativa, Praha, 1996
8. J. Jouanny, Materia Medica homeopathica, Vodnář, Praha 1993

Massimo Mangialavori

– seminář ve Still River, Massachusetts, 1 – 5 března 2000

Napsal Steve Hayes, přeložila Mgr. Lenka Ničková
(převzato z časopisu Homoeopath)

Pozn. red.: Na evropském homeopatickém nebi vyšla nová hvězda. Massimo je dnes jednou z největších autorit ve světové homeopatii, proto jsme se rozhodli představit vám jeho názory v koncentrované podobě slovy jeho žáka.

Překrásné opatství Sv. Benediktina ve Still River v Massachusetts znovu poskytlo útočiště každoročnímu setkání New England Homeopathic Academy s Massimem Mangialavori. V předešlých letech se semináře týkaly mořských léků a léků s tématem ztráty. Ačkoliv se tématem letošního semináře ukázaly být léky z rodiny Arsenicum, v nabídkovém letáku byl kurs nazván homeopatickou „rekvalifikací“. Důvodem, jak se mi zdá, byla snaha upozornit na způsob a přístup, který Massimo přináší do homeopatického studia a praxe. Stejně jako minulý rok se Massimo během celé konference snažil zdůraznit metodu, kterou praktikuje homeopatii a přesvědčení, které do své praxe vnáší.

Základ Massimova přístupu bude možná zakotven ve zkušenostech s jeho vlastními pacienty. Massimo trvá na tom, že učí pouze podle vyléčených případů a, stejně jako minulý rok, předvedl dva případy od každého léku. Jeho kritéria vyléčeného případu jsou velmi vysoká a zahrnují dvouleté období, během něhož předepsaný lék pomáhá na všechny chronické i akutní potíže pacienta. Autenticita, kterou tato zásada dodává jeho učení, je velmi silná a cena, kterou přikládá induktivní zkušenosti, činí jeho učení vzrušujícím, odvážným i pokorným zároveň.

Příklady této zásady se objevovaly během celé konference. Pokud Massimo neměl s nějakým lékem vlastní zkušenost, odmítal se nechat zatáhnout do spekulací o jeho vlastnostech – „S lékem Arsenicum hyrogenisatum nemám žádné podstatné zkušenosti, takže mi odpusťte, ale nemohu o něm hovořit.“ Se svým typickým humorem a pokorou také často tvrdil, že je docela dobře možné, že některé jeho názory jsou chybné a že bude třeba zkušenosti jiných homeopatů, aby byly odkryty skutečné obrazy léků.

Povzbuzoval účastníky, aby se více spoléhali na vlastní zkušenosti a aby používali svoje pacienty při studiu materie mediky. Pokud objevíte dobrý případ léku Arsenicum sulphuratum flavum, je lepší studovat pacienta, který představuje „skutečnost“, spíše než knihy o materii medice, které jsou často kopiemi kopií jiných knih. Massimova ostražitost v souvislosti s knihami jakožto zdrojem vědění ostře kontrastuje s jeho hodnocením zkušenosti, zakotvené v induktivní investigaci. Často svoje publikum

ohromí jinou interpretací dobře známého léku jako například v případě *Plumbum metallicum*, na které přišla řeč během diferenciální rozpravy o léku *Aurum arsenicum*. Tehdy došlo k velmi příjemné diskusi, během níž se Massimovi podařilo přiblížit „standardní obraz“ *Plumbum*, soustředěný kolem „života na vysoké noze“ s jeho vlastním obrazem léku *Plumbum*, jehož centrálním tématem je „vážený introspektivní mnich“.

Jeho nedůvěra ke knihám se také vztahuje na repertorium, které popisuje jako jakýsi telefonní seznam – nekompletní a ne zcela přesný vzhledem k různým subjektivním zkušenostem zkoušejících a lékařů při kategorizaci symptomů. Proto raději pracuje s tématy léků. Jestliže určitý lék ve všech svých symptomech (mentálních, emocionálních a fyzických) vyjadřuje stejný pojem, pak jej můžeme považovat za skutečný aspekt léku, za jeho téma (u léku *Plumbum* můžeme uvažovat například téma kontrakce či stažení).

Při popisování nových obrazů léků pomocí výsledků své induktivní zkušenosti s vyléčenými případy Massimo zároveň shromažďuje, dle svého názoru, ústřední témata léků, které pak používá jako jakýsi seznam toho, co pacient „musí mít“ při diferenciální diagnóze před předepsáním léku. Kompilace těchto témat také umožňuje Massimovi rozdělovat léky do skupin, které jsou si navzájem podobné.

Zatímco snaha charakterizovat léky podle podobnosti do skupin je v současné době jedním z nejvýraznějších hnutí v homeopatii, Massimův přístup je typický tím, že jednotlivé skupiny jsou definovány obecnými tématy, které léky charakterizují homeopaticky. Pro Massima zde nemusí nutně být souvislost mezi uskupeními chemickými, botanickými, zoologickými atd. Na tomto semináři Massimo předložil případ *Cuprum arsenicum* a řekl, že jej považuje za člena stejné homeopatické skupiny léků jako mnohé z čeledi *Compositae* jako například *Arnica*, *Calendula* a *Millefolium*, neboť mají (kromě jiného) společné téma potřeby zachovat tělesnou integritu tváří v tvář zranění. Vrcholem studie každého léku ze skupiny *Arsenicum* byla na této konferenci prezentace esenciálních pojmů každého léku a jak jednotlivé téma či dvě témata lék odlišují od obecných témat skupiny *Arsenicum*.

Massimo se svěřil publiku s tím, jak pracoval s omezeními repertoria a jak jej použil jako nástroje pátrání po možných tématech ve skupině *Arsenicum*. Za pomoci Davida Warkentina, který zajistil technickou stránku celé konference, nám Massimo ukázal, jak použil vyhledávací zařízení *Mac-Repertory* ke shromáždění obecných rysů v těch sloučeninách *Arsenica*, které jsou v repertoriu lépa zastoupeny, aby potom formuloval hypotézu možných charakteristických rysů, jež by mohly být skutečnými charakteristickými črtami komponentu *Arsenicum*. Tak tedy dostanete hypotetické charakteristické rysy, které se dají očekávat i u méně známých léků skupiny *Arsenicum*.

Jedním ze základních filozofických názorů, které Massimo přináší do homeopatie, je ten, že všechny léky v materii medicie se nacházejí, tak říkajíc, na stejné startov-

ní čáře. Jinými slovy tedy říká, že není žádných zásadních rozdílů mezi polychresty a malými léky. To, co je na lécích „malé“, je pouze to, jak jim rozumíme a ne jejich léčebný potenciál. Zdá se mi jasné, že jeho teorie témat a skupin léků je zároveň výrazem tohoto jeho přesvědčení a strategie, pomocí níž bude lépe možné uvažovat o předepsání menších léků.

Massimo používá při přednáškách vyléčené případy, a proto je důležitou součástí vyučování rozbor kontrolních vyšetření, kterým se podrobně věnuje. Nikdy se však nedržel svého předem připraveného přednáškového plánu natolik, aby se nevěnoval otázkám z publika, ať už se týkaly rozdílů mezi léky nebo konkrétně jeho stylu a způsobu praktikování homeopatie.

Poznámka: Myšlenky zde popsane jsou mojí interpretací idejí, které na konferenci přednášel Massimo. Omlouvám se mu, pokud jsem některé z nich nechtěně zkreslil.

* * *

Blahopřání

L. Ničková

4. srpna 2000 oslavilo Její Veličenstvo Alžběta Anglická, královna matka, sté narozeniny. Patronkou Britské homeopatické asociace se stala roku 1982, homeopatii jako takovou však podporuje mnohem déle. V současné době je vlastně živoucí homeopatickou reklamou. Ona i její rodina se, jak známo, léčí homeopaticky. V jednom ze starších čísel časopisu Homoeopathy jsem našla podrobný popis plesu, pořádaného na podporu Britské homeopatické společnosti, který se konal 5. listopadu 1936 pod patronací anglického krále s chotí, nynější královnou matkou. Je zřejmé, že s takovou podporou homeopatie v Anglii nezahyne.

Připojme se tedy i my a popřejme neuvěřitelně vitální anglické královně matce za Českou homeopatickou společnost vše nejlepší a hodně zdraví a spokojenosti do dalších let!

Případ Angustura

Dr. Jayesh Shah, přeložila Mgr. Alena Škodová

Osmadvacitiletý pan S. V. ke mně přišel na konzultaci v červnu 1990 a stěžoval si na silné bolesti hlavy. Bolesti ho začaly trápit poté, co byl zraněn a následně onemocněl malárií. To se stalo před půl rokem. Jeho potíže spočívaly v tom, že ho náhle začala bolet hlava tak silně, že se mu dokonce zmenšily oči a otekl obličej.

Tyto bolesti ho přinutily užívat vysoké dávky analgetik. Byly dny, kdy si bral 4 až 6 paracetamolů, aby jej bolest přešla. Avšak často se stalo, že ani silnější léky už nezabíraly.

Psychický stav, který bolest provázel, byl velmi podivný a intenzivní. Muž byl tak citlivý, že přehnaně reagoval i na sebenepatrnější výraz kritiky. Po nějaké době už byl tak rozcitlivělý, že cítil a představoval si, že se k němu všichni lidé chovají krutě a bezohledně. Například zareagoval s velkou zlobou a vzrušením doma u oběda, když se jej manželka zeptala: „Řekni mi rychle, co ti mám udělat k večeři?“ Pochopil to špatně a měl dojem, že ho žena nutí, aby rychle jedl. Vyskočil ze židle s očima podlitýma krví a v návalu ohromné frustrace hodlal utéci od stolu.

Vyprávěl mi spoustu příhod, kdy jeho každodenní život ovlivnila tato extrémní vzrušivost. Došlo ke dvěma případům, které stojí za zmínku, abychom lépe pochopili i ty nejjemnější rozměry jeho citlivosti.

Jednou doprovázel svého otce na služební cestě, nabízeli tehdy jeden z produktů své firmy. Zákazník třeba nevinně poznamenal: „Váš výrobek neznáme. O téhle značce jsme u nás ještě neslyšeli.“ Tato situace je při návštěvě nového zákazníka běžná. Avšak pacientova reakce byla velmi intenzivní. Bylo zajímavé si jí povšimnout. „Měl jsem sto chutí mu říct, že v budoucnu už mu nedodáme žádný náš výrobek. Byl jsem strašlivě rozezlen – když neví nic o technologii, jak může takhle mluvit! Ruce se mi třásly a na těle mi vyvstal ledový pot. Cítil jsem jako kdyby mi život vyprchával z těla. Celý výstup trval sotva deset minut. Měl jsem chuť okamžitě opustit jeho kancelář s pocitem, že jednou možná on navštíví moji kancelář a já na něj budu mluvit stejně hrubě jako mluvil on na mě. Ukážu mu, jak se mluví s lidmi. Byl skutečně hrubý. Ještě teď mám pocit, že se k němu musím alespoň jednou zachovat tak jako on se zachoval ke mně. Řekl jsem otci: „Neměli bychom si vybírat tenhle typ zákazníků. Měl jsi odejít se mnou.“

Ten člověk si také uvědomil, že jsem rozzlobený, a začal být mírnější. Zklidnil se a pak poslouchal, co mu říkáme, podíval se na naše prospekty a vyžádal si nějaké vzorky. Opustil jsem jeho kancelář a okamžitě mě přepadla silná bolest hlavy. Ještě dnes mám ten strašný pocit.“

Tento stav existoval ještě před pacientovým zraněním a předtím, než onemocněl malárií. Zdálo se ovšem, že malárie i zranění jeho stav ještě zhoršily. Když mi vyprávěl

věl případ, ke kterému došlo dlouho před malárií, ještě v době, kdy studoval na vysoké škole, uvědomil jsem si, že v takovémto stavu musel být už hodně dlouho. Celá příhoda se točila kolem jakéhosi doporučujícího dopisu či potvrzení o jeho zásluhách, které mu měl vydat jeden z profesorů. Vypadalo to, jako kdyby profesor souhlasil s tím, že dopis napíše, přestože se k tomu stavěl poněkud váhavě. Profesor neměl o našem pacientovi příliš vysoké mínění. Předal mu proto potvrzení, ve kterém jej popsal jako středně inteligentního studenta. Protože znal profesorovu povahu, náš pacient dopis otevřel a přečetl si jej. Rozzlobil se natolik, že dopis roztrhal na kousky. Měl pocit, že mu ublížili a že s ním zacházejí velmi krutě. Popsal mi to těmito slovy: „Ještě dnes, když ho vidím v knihovně, se rozzlobím. Oči se mi podlijí krví, jak moc se zlobím. Strašně rád bych mu řekl: „Zachoval jste se ke mně nespravedlivě. Budu vás pronásledovat, kdekoliv se setkáme tváří v tvář. Zničím vás.“ Vidím sám sebe, jak stoupám nahoru a cítím, že on je stále menší... že mu už nikdo nepřipisuje žádnou důležitost. Jednoho dne, až se setkáme tváří v tvář někde ve společnosti, dokážu mu, že jsem o tolik lepší, že na něj se nikdo ani nepodívá. Uvidím, jak ztratil všechnu svou důležitost. Ubiju ho argumenty a každý se na něho bude dívat spatra. Zařídím, že bude mít pocit, že s ním něco není v pořádku. Alespoň jednou. Pomstím se mu za to, jak se ke mně choval.“

Od té doby se z mého pacienta stal téměř knihomol, s trvalým přáním, aby získal tolik znalostí, kolik je jen možné. Tráví většinu času v knihovně, čte a studuje s cílem být sečtělý a dobře informovaný.

Teoretizuje a představuje si, jaký život povede, jaký člověk se z něho stane. Jeho slovy: „Mám různé představy, jako například že vedu celý podnik. Budu velký podnikatel se spoustou zahraničních spolupracovníků. Budu šéf všech. Budu známý v průmyslových kruzích jako technicky nadaný a dobře informovaný muž. Lidi si ke mně budou chodit pro rady. Přirovnávám se k velkým společnostem, takové mám někdy myšlenky. Budu konkurenceschopný a budu vyrábět ještě lepší výrobky než tyhle společnosti. Nechci si dobré jméno koupit za peníze, tak si to představuju. Budu mít kancelář s exkluzivním nábytkem.“

Vyfantazíroval si úplný obrázek svého image a svých úspěchů, až po detailní vzhled nábytku ve své kanceláři. Je velmi pracovitý a příčinlivý a cítí se dobře jen tehdy, když tvrdě pracuje.

Druhá jeho stránka ukazuje jeho slabost, zbabělost a bázlivost. Pohled na jednu těžkou dopravní nehodu ho zasáhl tak silně, že byl několik dnů naprosto mimo sebe. Dokonce i po uplynutí několika měsíců se místu nehody opatrně vyhýbal. Když má kolem tohoto místa projít, pocituje slabost. Cítí se slabý a podlamují se mu nohy, jako kdyby mu měly vypovědět službu.

Bývá extrémně napjatý, jako kdyby očekával nějakou špatnou zprávu. Jakýkoliv zádrhel v práci nebo nemoc v rodině způsobí, že se cítí velmi slabý a nervózní. Během těchto fází rozrušení, toku myšlenek a bolestí hlavy se cítí lépe pouze tehdy, když

si dá kávu. Je na kávu velmi citlivý, pití kávy zlepšuje jeho stav, když je rozrušen. Pokud pije kávu když je klidný, nastane rozrušení, horečnaté přemýšlení a nespavost. Proto potřeboval kávu pouze ve stavu rozrušení.

Vysvětlení:

Výraz, který často používal, byl „zatraceně rozzlobený“. Byl jsem si jist, že tento výraz musí mít mnoho do činění s jeho stavem. Slovo „zatraceně“ má vazbu na „proklínat“, „odsoudit“, „nenávisť“ (hodný zatracení). Důležité charakteristiky pacienta byly tyto:

- Zle pomstychtivý s přehnanými myšlenkami na pomstu
- Vzrušivý
- Velmi citlivý, snadno se uráží
- Nenávist
- Přehnané představy
- Teoretizování, plánování
- Pilný
- Vážný
- Citlivý na kávu.

Když jsem analyzoval a hodnotil případ, bral jsem v úvahu tyto charakteristiky a hledal jsem lék, který by vyléčil takový stav výjimečné citlivosti, vzrušivosti a zlosti. Byl jsem přesvědčen, že tím správným lékem bude Angustura vera, poté co jsem prostudoval rubriku „Nenávist, má hořké pocity ze zanedbatelných poznámek“ (C/f Zahořklý – urážek z nepatrných). Pojdme se podívat na význam této kategorie.

- A. Nenávist – Nenávist znamená mít silný odpor, nosit v sobě zlo a přát druhému to nejhorší
- B. Hořký – znamená velmi jedovatý, kousavý, s hrubým cítěním
- C. Nedůležitý – znamená poněkud povrchní, malé sebevědomí, bezvýznamný, nicotný
- D. Urážka – agresivní akce, čin

Takže tato kategorie znamená chovat v sobě nenávist, mít v sobě zlo a velmi silnou averzi, chovat zlé úmysly, mít velmi jedovaté, kousavé pocity jako výsledek nedůležitých, triviálních a zanedbatelných urážek. Během určité doby se z těchto pocitů vyvíjí blud, že nás lidé úmyslně urážejí, ponižují a pronásledují. Zdá se, jako kdyby

takto nemocní reagovali na situaci, kdy je někdo nepřetržitě a zcela pravidelně ponižuje. Také mají pocit, že se ve společnosti jiných „zmenšují“. Za takovýchto okolností nemocný trpí neustálým pocitem ponížení a díky své zbabělosti a zranitelnému statutu malosti se cítí naprosto bezmocný. Na malicherné poznámky reaguje s intenzivně hořkými pocity a začne se v něm rodit nenávist a následně přání zlovorně své ponížení potrestat. Jediný způsob, jak se mu to daří splnit, je to, že si představuje vhodné a „obrácené“ situace, kdy on sám je schopen položit svého nepřítele na lopatky. Charakteristická ambicióznost a pracovitost těchto pacientů Augustury pochází z naděje a přání stát se velkým, aby už nebyl zranitelný vůči takovým nespravedlnostem, nebo aby byl schopen za urážky se pomstít. Tento stav má poměrně mnoho společného s pitím kávy. V tomto konkrétním případě jsem zaznamenal zvýšenou citlivost na kávu, spíše než touhu se jí napít. Modalita nachlazení při malárii byla 15 h. Clarke srovnával vzrušivost Augustury s Nux Vomica. Bylo zajímavé si povšimnout toho, že Angustura patří do kmene Ruta a je těsně svázána se zraněními. Clarke popsal zbabělost a touhu po sebevědomí právě u Angustury.

Význam slova zbabělost ve slovníku je: zlovorný, ale také bázlivý. Bylo zajímavé, že se na můj případ dobře hodily oba tyto výrazy.

Důležité kategorie, které ukazují různé aspekty Augustury jsou tyto:

1. Nenávist, hořké pocity i po nepatrných „urážkách“
2. Zahořklý, podrážděné pocity z maličkovostí
3. Nervozita, urážka z (Complete repertory)
4. Snadno zranitelný (Navrhuji napsat k Angusture tuto charakteristiku velkými písmeny a zaznamenat k této charakteristice Zahořklý z maličkovostí jako velmi důležitý odkaz)
5. Žertování, vtip, není schopen přijmout

Tyto rubriky nám osvětlí problém přecitlivělosti a hořkých pocitů u pacientů Angustura.

Rubriky poukazující na plachost a ustrašenost jsou tyto:

- Úlek, spánek, během
- Strach ze smrti následkem infarktu při poruše trávení
- Strach, smrt, z, srdeční symptomy, během
- Úzkost, návaly zlosti, záchvaty z
- Úzkost se slabostí

- Zbabělost
- Vylekán lehce, maličkosti, z
- Úzkost v posteli, probudit se, jako kdyby se už nikdy neměl
- Bludy, představy, slabost, pocit na omdlení, z

Rubriky poukazující na činnost mysli jsou:

- Aktivita, zvýšená přehnaně
- Bludy, představy
- Aktivní paměť
- Plány, dělá mnoho
- Myšlenky, jasnost.
- Myšlenky, utkvělé, rychlé, uspěchanost, návaly myšlenek, toulavé myšlenky
- Teoretizování

Rubriky, do kterých navrhuji přidat A.:

- Myšlenky, zlé
- Nervozita, zranění
- Hlava, bolest, zlost, znepokojení z
- Nervozita, pocit nespravedlnosti
- Dotčen, často (Navrhuji, abyste u této rubriky napsali Augusturu tučným písmem a přidali „rozhořčen z maličkostí“ jako velmi důležitý odkaz).

Kontrola:

15. června 1990 jsem pacientovi podal jednu dávku Augustury 200. Na tuto dávku reagoval okamžitě a hlásil mi výrazné zlepšení bolesti hlavy hned v průběhu prvního týdne po podání léku. Ve druhém týdnu ulehl se záchvatem intermitentních horeček, které trvaly dva týdny, bylo mu podáno placebo. Ve vzorcích krve se neobjevily žádné parazité malárie. Celá tato epizoda měla mnohem menší intenzitu než jeho předchozí onemocnění malárií, kdy trpěl téměř šest měsíců častými horečkami a výraznou ochablostí. Sledoval jsem ho od roku 1990 do r. 1995 a po této době mi hlásil naprosté zlepšení svého psychického i emocionálního stavu, bolesti hlavy a příznaky malárie se již neobjevily. Bylo velmi vzrušující pozorovat, jak jediná dávka léku poskytla tak dlouhodobé zlepšení.

Roztroušená skleróza

Mgr. Jiří Čehovský

Mladší žena, alopaticky léčena od r. 91 s diagnosou sclerosis multiplex. První ataka nemoci se objevila na levé noze, zakopávala, s poruchou hybnosti. Neurologický nález je v době první návštěvy také na pravé noze. Přichází za mnou v lednu 95, poruchy hybnosti momentálně nemá, ale obává se dalšího vývoje. Je stále v péči lékařů. Mívá zhoršení nejrůznějších potíží před menses a zlepšení potíží po objevení menstruace. Trpívala bolestmi v krku, s pohybem potíží zleva doprava. Bolesti za krkem začínají ráno. Občas potíže s levým kyčelním kloubem. Nohy jsou teplé a pálí v posteli, od půlnoci do rána, občas. Častěji jsou však ledové až necitlivé. Mívala opakované angíny, nemá mandle od 8mi let. Tyto a další symptomy vytvářely celkem dobrý obraz Lachesis zejména v generáliích – levostrannost a pohyb symptomů zleva doprava, menses zlepšuje, ranní zhoršení, léto zhoršuje. O své psychice prozradila málo, a jen ve všeobecných termínech, např. přechodná „deprese“ v létě v souvislosti s rodinnou situací. *Lachesis 1M*, jedna dávka.

Na kontrole po jedenácti měsících říká, že se brzy po podání obnovily výtoky, jaké měla před vypuknutím sklerózy. Objevily se i staré známé bolesti v krku zleva doprava, bolesti za krkem se výrazněji projevily před třemi měsíci a pak přešly. Mravenčení pod pr. lopatkou se stěhovalo do prstů ruky, pak přešlo, trvalo týden. Vše byly staré symptomy. Nedávné vyšetření na neurologii mělo dobré výsledky. Bere vitamíny B a E ve vysokých dávkách.

Záhy nato otěhotněla, těhotenství bylo bezproblémové. Dítě zdravé.

V březnu 97 bylo cosi, čemu říká chřipka. Hnis tekl nejdříve z levého, pak z pravého oka. Vzala si kortikoidy v kapkách a přešlo to. Vzpomíná si, že podobný zánět spojivek měla v 8mi letech (čili šlo o starý, snad návratový symptom). Místo uzdravení však následovaly horečky, které si léčila Gelsemiem, Kali bichromicem a antibiotiky. Na mne se v té době neobrátila. Chřipka trvala 6 týdnů. Navštěvuje mne až v listopadu 97. V poslední době má velmi svízelné předmenstruační bolesti, nafouklé břicho, vše pomine po 1. dnu menses. Při sedu krátký pocit, jako by do ní někdo vrazil nůž. Mívala tento pocit při prvních menstruacích. Rozhodl jsem se opakovat stejnou potenci pro podezření z antidotace předchozí dávky homeopatiky a antibiotiky. *Lachesis 1M*.

Další setkání následovalo až v dubnu 99. Mezitím prodělala další porod. Předchozí rok na jaře se objevilo krátkodobě částečné ochrnutí vlevo a zhoršená koordinace pohybu a zase to přešlo. Totéž se odehrálo i jaro před tím. Objevily se na levé noze bradavice, které mívala jako dítě. Mazala je esenciálním olejem. Nyní se cítí dost unavená, hlavně mezi 13 a 14 hod a v 17 hod.

Nedávno byla na vyšetření na roztroušenou sklerózu – původně byl nález na obou zrakových drahách, později jen na pravé, ale při tomto posledním vyšetření byla bez nálezu. Lékaři uvažují o změně diagnózy. *Lachesis 10M*.

Kontrola v červnu 99: před menses už nemívá bolesti, zhoršila se kůže – dělají se hnědé flíčky na hrudi a bradavice na levé noze. Krátce se na hýždí objevila modřina i s vpichem, jako po injekci, ačkoliv žádnou nedostala, nebere žádné léky. Vzpomněla si, že jako malá mívala po injekcích mnoho takových modřin. Sehnala si vhodné zaměstnání a cítí se dobře.

Kontrola září 99: objevil se znovu zánět spojivek, tentokrát jej ničím neléčila, trval 3 dny a přešel.

V říjnu mi volala, že musí kvůli zaměstnavateli na očkování proti hepatitidě. Upozornil jsem ji na jistá rizika. I když se jí tam nechtělo, řekla, že nic jiného nezbyvá. Očkování bylo opakováno ještě v půli listopadu.

Další kontrola (22.12.99) zoufalá: koncem listopadu a v prosinci se projeví poruchy citlivosti na ploskách nohou, stoupaly až k pasu a šířily se až do poloviny prsou. Poruchy citlivosti jsou jako krunýř, který ji stahuje. Velký pocit zimy, musí ulehnout do horké vody, aby se trochu zahřála. Dnes jí na 30 vteřin ochrnula pravá půlka obličeje, nemohla mluvit. Bolest hlavy vpravo pak vlevo a jiskření v hlavě jako při migréně. Velmi nebezpečná krize, kterou jsem v té době hodnotil jako relaps po antidotaci očkováním.

25. 12. 99. Volá, že má pocit chřipky a je velmi slabá, její doktorka jí chce dát kortikoidy a poslat ji do nemocnice, ona to však odmítá. Necitlivost rukou. Pocit elektrických šoků po páteři směrem dolů, měla to již kdysi, v roce 94. *Lachesis 10 M*.

11. 1. 2000. Poruchy citlivosti ustoupily na nohou, ale zůstaly na zádech a hrudníku – což je důvod k zamýšlení, protože to odporuje Heringovým zákonům. Jakoby elektrické šoky podél páteře, prudké a krátké, od hlavy dolů. Pocit vnitřního chvění v celém těle. Píchání v nohách. Mrazení končetin. Za této situace jsem usoudil, že *Lachesis* není similitimem pro tento případ (přes pozoruhodné výsledky, jichž bylo pod jeho vlivem dosaženo) a provedl jsem repertorizaci, přičemž za nejpodstatnější a klíčové jsem považoval ony zvláštní „elektrické šoky“. Repertorizace s Murphyho repertoriem proběhla v programu MacRepertory. Protože se mi neuložila, přikládám její rekonstrukci v českém překladu v programu KENT.

Zároveň jsem porovnal případ s Morrisonovými Klíčovými symptomy. Žádná z materiál medik přeložených do češtiny neuvádí symptom elektrických šoků v zádech. V Morrisonovi jsou a nejen to. Je tam i mnoho další patologie tohoto případu: roztroušená skleróza, nemotornost nohou, ochrnutí tváře, bodavé pocity, chvění, deprese. *Agaricus muscarius 200*.

Kontrola 24. 1. 2000: hned druhý den po podání se poruchy citlivosti na týden zhoršily a rozšířily se i na místa, kde dřív nebyly. Noc před touto kontrolou se probírala s pocitem na omdlení – šumění a zaléhání v uších a mrazení po celém těle, projevílo

Homeopatický diagnostický program KENT - [Výsledek repertorizace]

Kartotéka Repertorizace Vyhledání rubriky Nástroje Materie Okno Nápvěda Konec

Lék	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	Počet	Součet
agar.	1	2	1	3	2	2	2	3	3																		9	19
caust.		3		1	1	2	1	3	3																		7	14
alum.		1		2	2	3	3	2																			6	13
phos.			2	3	2	2	2		2																		6	13
gels.		2		3		3	2	1	1																		6	12
nux-v.		2	1	2	2	2			1																		6	10
plb.		1	1	2	1	2	2																				6	9
verat.			1	1	1	1			2	1																	6	7
con.				2		3	3	2	2																		5	12
rhus-t.		2	1	3	3	3																					5	12
calc.			1	2		3	2		2																		5	10
puls.		1	3	2	2	2																					5	10
sec.			2	3	3	1	1																				5	10
nat-m.		1	1	2		3			2																		5	9
zinc.		1		2	2	2	2																				5	9
ign.			2		1	2	1		2																		5	8
sil.			1	2		1		2	1																		5	7
cocc.		2		3		3	1																				4	9

Pořadí podle

počtu výskytů

součtu hodnot

Malé rubr. <= 15 léků

Filtr

Symptomy

Tisk

Polychrest

Graf

Materie m.

Přepis

Pomoc

Zavři

Přehled symptomů

A	Záda	ŠOKY, elektrické jako, páteř, podél
B	Oblíčeje	PARALÝZA, faciální, Bellova obrna
C	Nohy	CHLAD
D	Končetiny	NECITLIVOST
E	Končetiny	MRAVENČENÍ, pocit
F	Generálie	NÁMAHA, fyzická, zhorš.
G	Končetiny	NEKOORDINOVANOST
H	Končetiny	NEMOTORNOST nohy
I	Končetiny	NEMOTORNOST nohy klopýtá při chůzi

Pomoc

Zpět

se to už kdysi před mdlobami, v mládí – čili starý symptom. Třásla se, probudila manžela, jektala zuby, bylo jí na zvracení, říhání, ležela na zemi, mrazení se šířilo po zádech na hýždě – pocit na průjem, vnitřně se třásla. Tlak 120/80 byl normální (mívá spíš nízký). Po 20ti minutách to přešlo. Má depresivní stavy, strach, že se z toho nedostane.

30. 1. 2000 – volá, že potíže se už nevracejí, cítí se mnohem lépe a odjíždí na hory.

10. 2. 2000 zlepšil se výrazně stav, v noci má mrazení na zádech a pocit na zvracení a říhání, což jsou věci, které dřív prožívala odděleně. Poruchy citlivosti jsou na rukách, sem tam, po únavě, ale ne na prsou, jako dřív, má je občas na ploskách nohou – Hering by měl radost, jde to zevnitř ven. Chodí už týden do práce.

21. 3. 2000 Potíže nejsou, je dosud mírně unavená, pracuje na 70%.

Na konci března měla mírnou poruchu citlivosti ruky jen ráno po přeležení.

17. 4. *Agaricus muscarius 1M* (lékárna Helios). Usoudil jsem totiž, že tak hlubokou patologii je nutno zasáhnout hlouběji.

Kontrola 20.6. 2000: Po posledním podání nebylo žádné zhoršení. 3 dny poté bolest v krku, která přešla do uší (zevnitř ven). Týden po léku trochu unavená a říhala (starý symptom). Poruchy citlivosti ruky skoro nejsou. Necítí se zvláště unavená, přestože vstává do práce v 5.45 a chodí spát až před půlnocí (vedle zaměstnání má na starost 2 malé děti). Nemá už bolesti před menses.

Naposledy telefonovala 22.9.2000. Jede k moři a zrovna dnes ráno se objevil výtok, jakým trpěla před vypuknutím sklerózy. Co má dělat? Řekl jsem, že nemá dělat nic. Hlásí, že v posledních měsících nemá neurologické problémy. V létě měla dvou-denní horečku. Bývá občas unavená, má na starosti děti a babičku, ale dobře to zvládá včetně svého zaměstnání. Jinak je v pořádku.

Bylo by vhodné odpovědět si na několik otázek. Asi ta nejpodstatnější je, zda symptomy *Agaricu* byly přítomny v případě od začátku. Ano byly, ale já jsem je neviděl (klientka mi o několika z nich dříve neřekla). Proto jsem léčil *Lachesisem*, který dobře seděl v generáliích a vykonal dobrou a dlouhodobou – leč paliativní – práci. Mohl bych možná říci, že jsem léčil různé úrovně nebo loupal miasmatické slupky. Já však si myslím, že to byla až do oné krize v prosinci 99 jen slušná paliace.

Druhá podstatná otázka je, zda očkování antidotovalo (a před tím v r. 97 *Kali bichromicum*, *Gelsemium* a antibiotika) účinek *Lachesisu*. Odpovídám sám sobě šalamounsky ano i ne. Antidotace tu byla – ale jen proto, že se jednalo o částečně podobný lék, nikoliv o *similimum*. Má zkušenost je, že pokud je podáno skutečně *similimum*, žádné antidotace nenastávají (ani po kamforu u kosmetiček, kávě ba ani po antibiotikách a jiných lahůdkách, které nám nabízí farmaceutický průmysl).

Třetí otázka je, zda lze léčit téměř bez znalosti mentálních symptomů. Klientka uvalila na tuto oblast jakési informační embargo. To nejintimnější, co mi na sebe

prozradila, bylo, že miluje své děti a svého manžela. Myslím, že případ sám je odpovědí. Záleží zkrátka na případě.

Poslední otázka je, zda lze vyléčit roztroušenou sklerózu. Odpověď na ni v předchozím textu částečně zazněla. Sclerosis multiplex je alopatický termín. Alopatičtí lékaři už jednou, na podzim 99, ještě za éry Lachesisu, uvažovali vážně o změně diagnózy. Proč by o ní nemohli uvažovat i nyní, když podle mých homeopatických pozorování žije ona dáma zdravým a plným životem? Bez kortikoidů a umělých vitamínů.

Diagnostický software KENT

Počítačový repertorizační program je dnes základem přesného předepisování

Počítačové zpracování pacientových symptomů převyšuje výrazně jakékoliv „ruční“ či „papírové“ postupy rychlostí vyhledání, zpracování a zejména možnostmi analýzy. Počítač nenahradí homeopata, ale dá mu do ruky opravdu kvalitní a přesný nástroj.

Kent je skvěle ovladatelný pro ty, kterým počítač k srdci příliš nepřirostl a dává mnoho netušených možností každému, kdo již propadl jeho kouzlu, především však vašim pacientům.

K DISPOZICI TŘI MODULY:

- a) **Základní modul** obsahuje Kentovo Repertorium a Boerickovu Materii mediku. Cena 12 000 Kč.
- b) **Modul Materia medica** obsahuje další 3 materie mediky od Kenta, Allena a Pulforda, celkem 1800 str. textu. Cena 5 000 Kč.
- c) **Modul Murphyho Repertorium** pracuje stejným způsobem jako základní modul, ale navíc i s moderním, neobyčejně rozsáhlým textem (viz informace o knize Hom. syntetické repert. str. 5). Cena modulu Murphy 7000 Kč. Je možné jej snadno připojit k již nainstalovanému programu.

Je možné si vybrat, jakou kombinaci modulů zvolíte, vždy však zároveň se základním modulem.

Program umí vyhledat všechny rubriky se zadaným lékem a vytvořit tak pro vás podrobnou **materii mediku** jakéhokoliv, i málo známého léku. Nalezne v textu jakékoliv slovo – symptom. Dává možnost analyzovat výsledek repertorizace se zvýšením hodnoty „malých“ léků, s posílením výrazných symptomů nebo jen podle malých rubrik. Možnost editace rubrik i léků, přispisování nových rubrik i léků. Klepnutím na odkaz se dostáváte přímo do správné rubriky.

Kent umožňuje vedení kartotéky pacientů s podrobnou dokumentací o jednotlivých případech.

Demoverzi lze získat zdarma na Internetu na adrese <http://www.ecn.cz/alternativa>, nebo objednat na dobírku za 150 Kč. Po tel. dohodě možno osobně vyzkoušet v Alternativě.

Agaricus muscarius

Roger Morrison, M.D., překlad Mgr. Lenka Ničková

Úryvek z knihy „Klíčové a potvrzující symptomy homeopatické materie mediky, která vyjde v příštím roce v nakladatelství Alternativa“.

(Překlad je pořízen z počítačové verze v programu MacRepertory, takže jeho grafická podoba i uspořádání se poněkud liší od knihy.)

Generálie

Cukání nebo spasmy téměř v kterékoli svalové skupině.

Všeobecné zhoršení před bouřkou.

Celkové zhoršení koitem.

Symptomy se mohou objevit diagonálně, například bývá postiženo pravé koleno a levé rameno.

Bolest neúměrná patologii, nevysvětlitelná objektivními měřítky či testy.

Generalizované či lokalizované svalové napětí.

Charakteristika

Agaricus je především neurologický lék s cukáním, spasmy a dokonce konvulzemi. Může být indikován u sklerózy multiplex, neuromyopatie, epilepsie, chorey a mnoha dalších menších neurologických poruch, například u Bellovy obrny. U většiny těchto onemocnění existuje výrazný sklon k tikům. Lék je také velmi užitečný u bolestí v kříži, ischiasu a alergických obtížích.

Duševní stav léku Agaricus je charakterizován úzkostí i vzrušením. Pacient může být závislý a bojácný. Často má morbidní myšlenky o životě a zdraví, posilující intenzivní strach z rakoviny, který se u tohoto léku často vyskytuje. Na druhé straně byla pozorována i nemístná odvaha. Také zde může být velké vzrušení, které se někdy stupňuje v noci („poetický v noci“), i stavy extáze. U léku Agaricus byly zaznamenány mnohé formy bludů.

Klinicky

Alergie. Neklid. Bellova obrna. Omrzliny. Chorea. Delirium. Deprese. Fascikulace. Bolesti dolní části zad. Skleróza multiplex. Neuralgie. Neuromyopatie. Parestézie. Fóbie. Zánět sedacího nervu. Záchvaty. Třes. Cukání.

Mysl

Extrémní strach z rakoviny.

Úzkost o zdraví, nepodstatné zdravotní problémy jsou přeháněny, způsobují velké obavy a zoufalství.

Stavy vzrušení a extáze. Smysly jsou téměř nadlidsky zbystrěné.

„Poetický v noci“.
Závislost a časté volání lékaři.
Střídání duševních a fyzických symptomů.
Tento lék vyléčil mnoho bizarních bludů.

Hlava

Spasmy a cukání víček či obličejů.
Cukání v obličejí či víček, zhoršené před bouřkou.
Senná rýma, obzvlášť je-li přítomno svědění v uších a na patře.
Grimasování ústy, obzvlášť na začátku řeči.
Uši jasně rudé a často prudké svědění v nich.
Chladná místa na hlavě.

Záda a šíje

Prudké bolesti v kříži a ischias.
Bolesti v zádech jsou výrazně zhoršovány sezením a zlepšeny ležením (Am-m, Arg-m).
Pocit elektřiny v zádech.

Neobratnost rukou a nohou

Cukání, fascikulace a třes všech svalů.
Muskulární tenze a spasmy svalů.
Pocit horkých či chladných jehel.

Nervový systém

Neobratnost či nešikovnost extremít. Ataxie.
Chorea, zhoršená koitem, zlepšená spánkem.
Konvulze, spasmy a omdlávání po koitu.
Neuralgie. Ischias.
Neurologické degenerativní poruchy.
Tiky ve tváři. Bellova obrna.

Genitálie

Uretritida
Zvýšená sexuální touha či masturbace ráno při probuzení.

Vztahy

Srovnání

Nit-ac – extrémní strach o zdraví, často volá lékaři, nevěří žádnému důkazu zdraví.
Arg-a – úzkost o zdraví, závislost, neurologické symptomy, cukání
Zinc. Rhus-t. Ars. Cupr.

Případ otitidy

MUDr. Luděk Ryba

Chlapec přichází v březnu roku 97, ve věku 3 let, pro opakující se záněty středouší.

V prosinci 96 spontánní perforace bubínku, od té doby 3x paracenteza, opakovaně atb, unavený, polehává, zánět vždycky vlevo, hnědooranžový hustší sekret, bolesti ucha v noci, kolem 22 hod., T 39 st, poslední paracenteza před týdnem, nyní již nebral atb, dnes v noci opět výtok vlevo, malátný, zvýšená teplota, unavený. Obtíže začínou většinou rýmou.

V lednu začal chodit do školky.

Alergie – na slunci mu zarudnou oči, vadí mu ostré světlo a sníh, sekrece z očí ne, stěžoval si, že jej oči bolí a pálí, byl na testech, bral Zyrtec, nyní asi měsíc Zaditen, nosí brýle, efekt malý, jiná alergie nezjištěna. Obtíže na slunci celý rok.

RA – sour. 0, otec – alergie na pyl, bratr matky také polinoza, matka zdráva

OA;- grav. vpoř., snášela velmi dobře, porod vpoř., záhl., nekříšen, icterus – foto +, kojen 9 měs., prospíval, chodit v 13 měs., řeč dobrá. Očkování má – reakce 0.

Jídlo – maso, zelenina, okurky, papriky – vše kyselé, sladké nechce, odmítá čokoládu, jí dost málo, pije dost, i v noci, čaje. Zvracel po paracenteze. Ojedinéle noční pomočování.

Spánek – neklidný, budí se, chce napít, poloha na břicho, ještě někdy na kolenou, do dvou let tak spal.

Pocení – při nemoci stále, mokrá hlava, ve vlasech, i na zádech.

Zimomřivý. Ve školce nemůže usnout, má studené nohy, musí mu dát dvě deky a ponožky. Kožní obtíže nemá.

Strach – v cizím prostředí zamlklý, nervozní, bouřky se bojí, zvířata ne, bojí se pavouků.

Povaha – doma živý, aktivní, veselý, skáče, kde to nezná, tam se bojí, bojí se cizích lidí. Ve školce si hůř zvykal. Býval plný pohody. Samotu nemá rád.

Zájmy – běhá, jezdí, pohyblivý, rád si čte, má rád auta, montuje. Asi levák.

Pořádný, snaží se, uklízí si. Upozorňuje druhé na nepořádek.

Poslední dobou unavený, polehává, nechce jíst, únava dopoledne a večer, spí po obědě. Ukňouraný. Bledý, zhubl.

Objektivní nález: drobný, křehký, hnědé vlasy, ruměnc ve tváři, falešná pletora, tichý, stydlivý, klopi oči, neustálý mírný neklid. Ve zvukovodu žlutý sekret, trochu větší uzliny, zpocení, naznačeny kruhy pod očima, NH zarudlý, větší tonsily, čisté.

Charakteristika případu: slabost, zimomřivost, únava, bojácnost, výrazné pocení.

Klíčový symptom – sekrece z levého ucha.

Repertorizace: vysoko vychází Sulphur, ale ten se jeví celkově nepravděpodobný, charakteristika odpovídá Psorinu!

Léčba: Psor. 30 CH jednorázově.

Další průběh: Do týdne se objevuje hnisavá otitida i vpravo, po dalších 4 dnech sekrece ustává, dále již bez obtíží. Teploty ustaly 4. den po podání léku. Laboratorně středně zvýšená sedimentace a leukocytoza. Při kontrole po 10 dnech již uši suché, chlapec bojácny, potí se. Během 3 měsíců se celkový obraz výrazně zlepšil, již nestonal, „je jako dřívě, úplně proměněný“, aktivní, čilý, méně bojácny. I nadále se dost potí, v létě ještě překrvení spojivek, musí nosit brýle. Dále prakticky nestonal, při rýmě dávají Hepar sulphur v nízké potenci. Po roce a čtvrt se objevila angína a mírné bolesti ucha, které rychle ustoupily. Dostal podruhé dávku Psorina, další rok zcela bez obtíží, ve výborném stavu.

* * *

Letní škola Homeopatické akademie

Ve spolupráci s Českou homeopatickou společností

Léto skončilo, ať žije léto! Homeopatický workshop povede Nick Churchill, RSHom, ve dnech 30. 6. - 7. 7. 2001 v příjemném prostředí brdských lesů, v zařízení na samotě poblíž rybníka. Hlavní náplní budou praktická cvičení ve skupinách, analýzy případů (cca 6 h denně) při nichž budou získávat studenti homeopatie tolik potřebnou a nenahraditelnou zkušenost v práci s pacientem. Přednášky a semináře. Zváni jsou všichni příznivci homeopatie.

Cena: školné 2200 Kč pro studenty a absolventy Homeopatické akademie, 2600 Kč pro ostatní. Plná penze 250 Kč/den.

Přihlášky telefonicky a písemně již nyní na adrese Alternativy. Informace tamtéž.

HOMEOPATICKÁ LITERATURA

Prosíme, abyste objednávali včas s předstihem, výše nákladu odborných publikací se řídí počtem objednávek. Objednávka až po vyjití může někdy prodloužit čekací dobu až do dalšího dotisku.

Novinky:

Ian Watson **Průvodce homeopatickými metodami**

Známý a velmi zkušený anglický homeopat popisuje 19 (!) různých základních metod a přístupů, jak řešit homeopatické případy. Naprostou většinu z nich lze přitom zařadit do proudu t.zv. klasické homeopatie. Některé z nich, jako „arborovitální léčba“, již upadly nezaslouženě téměř v zapomnění, jiné, jako „isopatie“, „konstituční předpisování“, nebo „intuitivní předpisování“, či „po vrstvách“ atp. jsou všeobecně známé, dovíme se však o nich mnoho nového, a to uceleným, systematicky podaným a přitom stručným výkladem, vycházejícím z autorovy rozsáhlé celoživotní zkušenosti i studia. Je tu popsána i řada osvědčených a vyzkoušených metod, jejichž popis se dostává českým homeopatům do ruky poprvé. Vždy je uvedeno, pro jaký typ případů je daná metoda vhodná či vhodnější než jiné. Knižka obsahuje také popisy případů léčby převážně z autorovy praxe, názorně metodu a její konkrétní uplatnění prezentující. Tato zcela nová kniha se setkala v Anglii s velkým úspěchem neboť vyplňuje mezeru, existující dosud v odborné světové literatuře. Kniha obohatí odborníky, jimž poskytne cenné vodítko pro praxi, ale může nepochybně zajímat i objekty těchto metod – pacienti. Cca 290 Kč. Vyjde v lednu 2001.

Roger Morrison, M. D.

Klíčové a potvrzující symptomy homeopatické materie mediky

Snad nejrozšířenější moderní materie medika. Napsal ji přední americký homeopat, žák a spolupracovník George Vithoukase. Oblíbená především pro svou přehlednost a výstižnost, podává současně poznatky o 290ti lécích. Popis každého léku je organizován takto: První je umístěna všeobecná charakteristika léku,

následují jeho mentální symptomy, pak generální symptomy a symptomy jednotlivých částí těla. „Klinická sekce“ obsahuje seznam nemocí, při nichž je lék obvykle používán. „Sekce kombinovaných symptomů“ ukazuje skupinu dvou nebo tří symptomů, které, když se vyskytnou pohromadě, znamenají velmi silnou indikaci léku. U jednotlivých symptomů jsou uvedeny také další pro ně důležité léky. Skutečné klíčové symptomy jsou tištěny tučným písmem a symptomy pro něž je lék nejdůležitějším jsou také graficky zvýrazněny. Pevná vazba, cca 600 str., cca 690 Kč. Vyjde v říjnu 2001.

Philip M. Bailey, M. D.

Carcinosinum

Nová kniha světově proslulého australského homeopata dává úplný popis tohoto moderního a dnes patrně nejčastěji indikovaného konstitučního léku (či miasmatického léku), jehož celostní obraz byl odhalen teprve v posledních desetiletích a zejména v posledních letech. Velmi podrobný popis mentálních, generálních i patologických rysů a symptomů je doplněn dvaceti šesti barevnými fotografiemi tváří, dokumentujícími typický vzhled tohoto typu. Jsou zde také tabulky srovnávající charakteristické symptomy Carcinosinu s dalšími léky, s nimiž je často nesprávně zaměňován. Nepostradatelná součást knihovny moderního homeopata. (Vzpomněme na Dr. Smitze, který řekl, že Carc. je nejčastější konstitucí samotných homeopatů a na francouzského klasického homeopata Dr. Bon Hoa, který napsal, že kdyby měl existovat jen jediný homeopatický lék, vybral by Carc.) Cca 240 Kč. Vyjde v květnu 2001.

Dr. Rajan Sankaran

Duše homeopatických léků

Materie medika předního současného indického homeopata. Nejnovější dílo založené na popisu *esenci* léků. Souvisí se známou autorovou metodou předepisování především podle základních symptomů myslí pacienta, kterou tento indický homeopat proslul. 346 str., 570 Kč.